

Scheids.....nog steeds.....buitenspel!

Nederland heeft niet alleen 16 miljoen bondscoaches. Ook de scheidsrechter van dienst wordt vaak vanaf de zijlijn gevolgd door vele kenners. Om die kenners een beetje op weg te helpen starten we met een serie over spelregels, scheidsrechters en alles wat verder met het leiden van een wedstrijd te maken heeft. Dit keer: een vervolg op de uitleg over de buitenspelregel.

Vorige keer hebben we een begin gemaakt met een uitleg over de buitenspelregel. Daarbij hebben we met name stilgestaan bij de letterlijke tekst van de regel. Dit keer staan we stil bij de waarneming en de interpretatie.

Of een speler zich in buitenspelpositie bevindt (hij/zij is dus dichterbij de doellijn dan de bal en de voorlaatste tegenstander; gelijk met bal of speler is nooit buitenspel) wordt beoordeeld op het **moment** dat de bal wordt geraakt of gespeeld door een medespeler. In zijn algemeenheid: het moment waarop de medespeler de bal speelt, is beslissend. Het moment waarop de speler de bal ontvangt doet er dus feitelijk niet meer toe.

Nu is alleen nog maar bepaald of de positie als buitenspel valt aan te merken; of er sprake is van strafbaar buitenspel hangt van meer factoren af. Het is aan de scheidsrechter om te oordelen of de speler bestraft gaat worden met een indirecte vrije schop vanwege strafbaar buitenspel. Dit zal het geval zijn als de speler naar het oordeel van de scheidsrechter **actief** bij het spel wordt betrokken. Een speler is volgens de regel actief bij het spel betrokken door:

- in te grijpen in het spel; of
- een tegenstander in diens spel te beïnvloeden; of
- voordeel te trekken uit zijn buitenspelpositie.

In deze opsomming zit – los van de waarneming, zie hierna – de moeilijkheid van de regel. Wat de ene scheidsrechter wel interpreteert als ingrijpen, beïnvloeden of voordeel trekken zal de andere scheidsrechter mogelijk anders uitleggen. Natuurlijk zal in 98% van de gevallen geen discussie mogelijk (moeten) zijn maar er blijft altijd ruimte voor verschil in interpretatie. Vuistregel: wordt de speler niet in spel betrokken (de bal wordt op links gespeeld en in het midden of rechts staat iemand in buitenspelpositie, de bal wordt op links gespeeld en de ene aanvaller sjokt terug naar de middenlijn en de andere speler vliegt vanaf eigen speelhelft over hem heen) dan is er geen sprake van strafbaar buitenspel. De speler moet echt meedoen. Dit geldt ook bij schoten op het doel. Staat een medespeler in buitenspelpositie maar niet in de baan van het schot en hindert hij/zij de keeper niet, dan gewoon doorspelen.

Voordat we nog even kijken naar twee uitzonderlijke situaties iets over de waarneming. Om gedurende 90 minuten goed te kunnen beoordelen of een speler zich in buitenspelpositie bevindt moeten zowel de scheidsrechter als de grensrechter voortdurend hun positie aanpassen. De scheidsrechter moet zorgen voor een goed overzicht over de situatie omdat het voor hem ondoenlijk is om de gehele wedstrijd “**op één lijn te staan**” met de voorlaatste verdediger. Door slim positie te kiezen zal hij/zij toch de meeste situaties goed kunnen beoordelen. Voor de assistent-scheidsrechter is de opdracht eenvoudig: blijf “op één lijn” met de voorlaatste tegenstander. Hoewel eenvoudig, probeer het maar eens: én tegelijkertijd op de bal te letten (het moment van spelen is immers beslissend) én “op één lijn” te blijven met de voorlaatste tegenstander. Met slechts twee ogen beschikbaar is wetenschappelijk bewezen dat het eigenlijk niet te doen is!

Uitzonderlijke situatie 1: hierboven wordt gesproken over de voorlaatste tegenstander. Het gaat dus om **twee** tegenstanders. Daarbij wordt de keeper al standaard voor één tegenstander gerekend. Let hierbij op als de keeper zijn doel wat verder verlaten heeft! Met alleen nog maar één veldspeler ("de laatste man") kan – afhankelijk van de positie van de aanvaller ten opzichte van de bal - toch sprake zijn buitenspel.

Uitzonderlijke situatie 2: aanvaller A schiet op het doel, op het moment van schieten staat B wel in buitenspelpositie maar niet strafbaar (hij staat niet in de baan van het schot en/of hindert de keeper niet). De bal die A op doel schoot komt via de paal en/of een redding van de keeper alsnog bij B terecht die doelpunt. Het doelpunt moet dan worden afgekeurd omdat B voordeel trekt uit zijn buitenspelpositie.

Heb je **zin gekregen** om te fluiten? Durf je de uitdaging aan om een wedstrijd van onze jongste jeugd, de oudere senioren of alles wat daar tussenin zit te leiden? Neem dan eens contact op met Robert-Jan Emck of Jurgen Peters. Een gedegen inwerkperiode is gegarandeerd. Ook dames zijn van harte welkom.

Wil je **meer weten** van de buitenspelregel? Kijk eens op de KNVB-site en geef de zoekterm 'buitenspel' in. Via de website (kopje scheidsrechterszaken onder club) kun je vragen ook aan mij (Ron Daman) stellen.